

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทย
ในสถาบันอุดมศึกษา

นางอุษา สบฤกษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1586-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL
MODEL OF DANCE IMPROVISATION TO ENHANCE CREATIVE THINKING
IN THAI DRAMATIC-ARTS LEARNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Mrs. Usa Sobrerak

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Higher Education

Department of Higher Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1586-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยศาสตร์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา
โดย	นางอุษา สบฤกษ์
ภาควิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

.....
 (ศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา)

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ)

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โขวิไลกุล)

.....
 (ดร. สิริชัยชาญ พักจำรูญ)

อุษา สบฤกษ์ : การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์
 ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา (THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL
 MODEL OF DANCE IMPROVISATION TO ENHANCE CREATIVE THINKING IN THAI
 DRAMATIC-ARTS LEARNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS) อาจารย์ที่ปรึกษา :
 ศาสตราจารย์ ดร. วิมลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา , อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา, 349 หน้า, ISBN 974-17-1586-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์
 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทาง
 นาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษาและแบบวัดทางนาฏยสรรค์ เปรียบเทียบพัฒนาการ
 ของนักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ และทักษะในการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ไทย
 ระหว่างนักศึกษากลุ่มที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 ปกติ ผลการวิจัยพบว่า

วิธีการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ ได้แก่ การสอนทำรำต้นแบบ การคิด
 สร้างสรรค์ทำรำอย่างอิสระ การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินผล
 ย้อนกลับ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน คือ การนำเข้าสู่เนื้อหา การฝึกปฏิบัติ ฝึกการสังเกตและการ
 วิเคราะห์ การฝึกคิดประดิษฐ์ทำรำอย่างอิสระ การนำเสนอผลงานเชิงสร้างสรรค์ การสรุปและประเมินผล

แบบวัดนาฏยสรรค์ที่พัฒนาขึ้น เป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ทำรำจากกระบวนการ
 เชื่อมโยงสัมพันธ์ลีลาทำรำ การปรับปรุงทำรำเดิม การจินตภาพและจินตนาการ ด้วยการบันทึกทำรำที่ประดิษฐ์ขึ้น
 ในแบบทดสอบตามเวลาที่กำหนด ลักษณะเด่นของแบบวัดนาฏยสรรค์ คือการวัดระดับความสามารถของผู้เรียน
 ระดับอุดมศึกษาในการสร้างสรรค์ทำรำ หากค่าบรรทัดฐานจากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขานาฏศิลป์ไทย
 ชั้นปีที่ 1-4 ทั่วประเทศ จำนวน 800 คน

สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์เป็นวิธีการสอนที่เน้นการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้
 ภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจริง เพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเกต และ
 ฝึกการคิดสร้างสรรค์ทำรำ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น สร้างความ
 เชื่อมมั่นในตนเองด้วยการให้นักศึกษาคิดสร้างสรรค์ทำรำและแสดงออกอย่างอิสระ การนำรูปแบบการเรียนการสอน
 นาฏยสรรค์ไปใช้ สรุปผลการทดลองเป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. หลังการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. หลังการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ไทยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์และทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาควิชา อุดมศึกษา
 สาขาวิชา อุดมศึกษา
 ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4284966427: MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS: MODEL OF INSTRUCTION/ DANCE IMPROVISATION/ CREATIVITY

USA SOBRERK: THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL OF DANCE IMPROVISATION TO ENHANCE CREATIVE THINKING IN THAI DRAMATIC-ARTS LEARNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. THESIS ADVISORS: PROF. WALLAPA DEVAHASTIN NA AYUDHYA , Ed.D. THESIS CO-ADVISOR: PROF. SUCHART TANTANADAECHA ,Ph.D. 349 pp. ISBN 974-17-1586-2

The purposes of this research were to analytically study instructional methods of dance improvisation, which promoted dramatic arts creative thinking among learners both in and outside Thailand, to develop an evaluation form of dance improvisation for evaluating dramatic arts creative thinking of the learners, to develop and evaluate an instructional model of dance improvisation, which promoted dramatic arts creative thinking of the Thai dramatic arts learners in higher education institutions, and to compare the dramatic arts creative thinking and practical skills of the learners in the experimental group and the control group.

The instructional methods of dance improvisation were the dance patterns established to freely create dancing postures, to promote the teaching-and-learning atmosphere with freedom and feedback. The six teaching procedures for dance improvisation included introduction, practice, observation and analysis, practice of free creation of dancing postures, presentation of creative works, conclusion and evaluation.

The dance improvisation evaluation form was designed and developed to evaluate the time-limit creation of dancing postures based on connected style and movement, original dancing postures, imagery and imagination. Based on the experiment on 800 Thai dramatic arts students nationwide, this dance improvisation evaluation form was outstanding in a way that the learners in higher education institutions' abilities to create dancing postures could be evaluated by means of norm.

Dance improvisation instruction focused on how creative thinking had been integrated into practice of Thai dramatic arts skills through additional activities promoting the learners' abilities in opinion expression, analysis, observation, and creation of dancing postures. Through opportunities provided to create dancing postures and freestyle presentation, the learners' enthusiasm and self-confidence were then stimulated in the appropriate teaching-learning atmosphere. Upon using the evaluation form of dance improvisation in the experiment, the result complied with the following hypotheses:

1. After experiment, an average score of dramatic arts creative thinking of the learners in the experimental group was statistically significant at 0.05 level higher than the control group
2. After experiment, an average score of skills in practicing dramatic arts creative thinking of the learners in the experimental group was statistically significant at 0.05 level higher than the control group
3. The posttest experiment average score of dramatic arts creative thinking and skills in practicing dramatic arts creative thinking of the learners in the experimental group was statistically significant at 0.05 higher than their pretest experiment average score.

Department	Higher Education	Student's signature.....	<i>Uwa Sobruk</i>
Field of study	Higher Education	Advisor's signature.....	<i>Wallapa Devahastin</i>
Academic year	2002	Co-Advisor's signature	_____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในพระคุณและใคร่ขอขอบพระคุณโดยลำดับดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำด้วยความเมตตา ตลอดจนใจกำลังใจ และช่วยแก้ไขปัญหาในการทำงานวิจัยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยซาบซึ้งใจอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมาก อันทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. สิริชัยชาญ พักจำรูญ อธิบดีกรมศิลปากร ที่กรุณามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ด้วยความเต็มใจและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างยิ่ง กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูล และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยเฉพาะศาสตราจารย์ ดร. สุรพล วิรุฬห์รักษ์ รองศาสตราจารย์ สมณมาลย์ นิมนติพันธ์ และอาจารย์สถาพร สันทอง ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาด้วยความเมตตา ทำให้ผู้วิจัยเกิดกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางในการแสวงหาความรู้จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในขั้นนี้ได้ โดยเฉพาะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โขวิไลกุล และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชา ภาควิชาและโปรแกรมวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถจะกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอบพระคุณอธิการ คณบดี หัวหน้าภาควิชา นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์ไทยศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องทุกคนที่สนับสนุน และให้กำลังใจมาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กราบขอบพระคุณบิดาผู้ล่วงลับที่ส่งเสริมด้านการศึกษาและเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาครั้งนี้เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณนางลัดดา นาฬิกาวิท มารดาและนายอนันต์ สบฤกษ์ สามีผู้เป็นที่รักยิ่ง ซึ่งให้ทั้งความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจทุกครั้งเมื่อผู้วิจัยเกิดความท้อแท้ ทำให้มีกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญเรื่อง.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ท
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ความหมายและลักษณะของความคิดสร้างสรรค์.....	17
หลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์.....	25
วิธีการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	30
การเรียนการสอนนาฏยศาสตร์และการสอนโดยใช้หลักการจินตภาพ.....	36
บรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	44
การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนนาฏศิลป์.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์วิธีการสอนนาฏยศาสตร์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์และการพัฒนาแบบวัดทางนาฏยศาสตร์.....	60
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยศาสตร์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62

สารบัญ

	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์.....	90
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการเรียนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์.....	96
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
ตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์วิธีการสอนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทางนาฏศิลป์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	99
ส่วนที่ 1 วิธีการสอนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทาง นาฏศิลป์ในต่างประเทศ.....	99
ส่วนที่ 2 วิธีการสอนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทาง นาฏศิลป์ในประเทศไทย.....	103
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบวัดทางนฏยสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ทาง นาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา.....	124
ส่วนที่ 1 การพัฒนาแบบวัดนฏยสรรค์.....	124
ส่วนที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทย ในสถาบันอุดมศึกษา.....	126
ตอนที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา.....	129
ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดม ศึกษา.....	151
ตอนที่ 5 การปรับปรุงรูปแบบการเรียนนฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา.....	185

สารบัญ

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	197
สรุปผลการวิจัย.....	200
อภิปรายผลการวิจัย.....	215
ข้อเสนอแนะ.....	232
รายการอ้างอิง.....	239
ภาคผนวก.....	249
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	250
ภาคผนวก ข. แนวคิดและทฤษฎี ที่มาของหลักการและวิธีการสอนของรูปแบบ การเรียนการสอน.....	255
ภาคผนวก ค. คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนากฤษสรรค์.....	260
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างรายละเอียดของวิชาที่ใช้ในการทดลองแผนการสอนวิชา ทักษะนาฏศิลป์ 1.....	276
ภาคผนวก จ. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	302
ภาคผนวก ฉ. การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์.....	344
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	349

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์.....	60
2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละภูมิภาค...	67
3 กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาและชั้นปี...	69
4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาและประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์.....	70
5 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามช่วงเวลาที่สังเกต.....	89
6 สรุปวิธีการสอนนาฏยสรรค์ของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ.....	100
7 วิธีการสอนตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ในต่างประเทศ.....	102
8 สถานภาพของอาจารย์.....	110
9 วิธีการสอนที่อาจารย์ใช้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยภาคปฏิบัติ.....	113
10 วิธีการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์การประดิษฐ์ท่ารำในรายวิชานาฏศิลป์ไทยภาคปฏิบัติ.....	114
11 วิธีการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์การประดิษฐ์ท่ารำในรายวิชาอื่นๆ.....	115
12 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับองค์ประกอบการประเมินความงามของนาฏศิลป์ไทยเชิงอนุรักษ์.....	116
13 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับองค์ประกอบการประเมินความงามของนาฏศิลป์ไทยเชิงสร้างสรรค์.....	117
14 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนนาฏยสรรค์ชั้นนำเข้าสู่เนื้อหา.....	118
15 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนนาฏยสรรค์ชั้นฝึกปฏิบัติ.....	118
16 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนนาฏยสรรค์ชั้นฝึกการสังเกตและการวิเคราะห์.....	119
17 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนนาฏยสรรค์ชั้นฝึกคิดประดิษฐ์ท่ารำอย่างอิสระ.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
18	121
19	122
20	123
21	126
22	127
23	128
24	140
25	142
26	144
27	146
28	147
29	151
30	152
31	153
32	157

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
33	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	158
34	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการเชื่อมโยงสัมพันธ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	159
35	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการปรับปรุงท่ารำเดิมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	160
36	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการจินตภาพของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง จำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	161
37	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	162
38	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการเชื่อมโยงสัมพันธ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	163
39	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการปรับปรุงท่ารำเดิมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	164
40	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ในกระบวนการจินตภาพและจินตนาการของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองรายจำแนกองค์ประกอบการประเมิน.....	165
41	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่มของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	169
42	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่มของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	170

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
43	การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่มของ นักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกองค์ประกอบการประเมิน.....	171
44	การเปรียบเทียบผลงานการแสดงชุดสร้างสรรค์ปลายภาคเรียนระหว่างนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกรายองค์ประกอบการประเมิน.....	176
45	ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มที่ 1 จำแนกช่วงเวลาที่เกิดขึ้น...	179
46	ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มที่ 2 จำแนกช่วงเวลาที่เกิดขึ้น...	181
47	ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มที่ 3 จำแนกช่วงเวลาที่เกิดขึ้น...	182
48	การประเมินตนเองของนักศึกษา.....	183
49	การประเมินผลงานกลุ่มของนักศึกษา.....	184
50	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นเตรียมการด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน.....	186
51	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นเตรียมการด้านผู้สอน.....	187
52	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นเตรียมการด้านผู้เรียน.....	187
53	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นเตรียมการด้านสภาพแวดล้อม.....	188
54	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นดำเนินการสอนด้านวิธีการสอน.....	189
55	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นดำเนินการสอนด้านขั้นตอนการสอน.....	190
56	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นดำเนินการสอนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	192
57	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน.....	193
58	ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผน ผลการทดลอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุง ในชั้นประเมินผล.....	194
59	การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์.....	196

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์.....	9
2 ระบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์.....	10
3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	59
4 กลุ่มตัวอย่างทดลองและกลุ่มควบคุม.....	92
5 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์จากการทดสอบด้วยแบบวัด นาฏยสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	154
6 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์จากการทดสอบด้วยแบบวัด นาฏยสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	155
7 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์จากการทดสอบด้วยแบบวัด นาฏยสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	155
8 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	156
9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์รายบุคคล ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	166
10 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์รายบุคคล ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	167
11 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์รายบุคคล ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	167
12 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์รายบุคคลของ นักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายกระบวนการ.....	168
13 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่ม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	172

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
14 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่ม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองจำแนกตามองค์ประกอบการ ประเมิน.....	173
15 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่ม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกตามองค์ประกอบการ ประเมิน.....	174
16 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เป็นกลุ่ม ของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองจำแนกตามองค์ประกอบการ ประเมิน.....	175
17 ผลการเปรียบเทียบการแสดงผลงานสร้างสรรค์เป็นกลุ่มปลายภาคเรียนระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	177
18 ผลการเปรียบเทียบการแสดงผลงานสร้างสรรค์เป็นกลุ่มปลายภาคเรียนระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกตามองค์ประกอบการ ประเมิน.....	178